EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 29.1.2020
COM(2020) 37 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

2020 m. Komisijos darbo programa

Daugiau siekianti Sąjunga

1. Daugiau siekianti Sąjunga

Pernykščiuose Europos Parlamento rinkimuose savo nuomonę pareiškė rekordinis europiečių skaičius. Jie Europos institucijoms ir vadovams iškėlė aiškią užduotį – **drąsiai ir ryžtingai spręsti mūsų kartos problemas**. Iš savo Sąjungos jie tikisi rezultatų ten, kur jų labiausiai reikia. Europos Komisija yra pasiryžusi reaguoti į šį raginimą – kurti daugiau siekiančią Sąjungą.

Ne tik ateinančiais metais, bet ir per visą ateinantį dešimtmetį mūsų Sąjunga turės unikalią galimybę – **kurdama teisingą, neutralizuoto poveikio klimatui ir skaitmeninę Europą** tapti šios pertvarkos lydere. Dvejopą – ekologinę ir skaitmeninę – pertvarką pajausime visi: kiekviena šalis, kiekvienas regionas, kiekvienas žmogus. Ji persmelks visas mūsų visuomenės ir ekonomikos dalis. Tačiau tam, kad ji būtų sėkminga, ji turi būti teisinga ir įtrauki visiems. Europos Sąjunga galės visapusiškai išnaudoti dvejopos pertvarkos atveriamas galimybes tik jei pasitelksime visas savo stiprybes ir įvairovę. Šiame kelyje turime nepaliauti kovoti už lygybę, puoselėti savo vertybes ir ginti teisinę valstybę.

Tai yra šios Komisijos pirmosios metinės darbo programos varomoji jėga. Šioje darbo programoje išdėstomos svarbiausios iniciatyvos, kurių Komisija ketina imtis pirmaisiais metais, įskaitant įsipareigojimus dėl pirmųjų 100 dienų. Svarbiausi programos akcentai – **Komisijos Pirmininkės U. von der Leyen politinėse gairėse pristatyti šeši pagrindiniai užmojai**. Ji taip pat atspindi pagrindinius Europos Parlamento prioritetus ir Europos Vadovų Tarybos 2019–2024 m. strateginės darbotvarkės prioritetus.

Programa teikia daug pagrindo optimizmui ir turime kuo didžiuotis. Metų metus bridusi iš krizių, **dabar Europa gali vėl žvelgti į priekį**. Darbo programoje brėžiamos būsimos veiklos gairės ir sprendžiamos praeityje mus skaldžiusios problemos.

Pradedame darbą vis labiau besikeičiančiame fone – šiandieninę pasaulio tvarką formuoja rusenančios įtampos, ekonominės padėties neapibrėžtumas, beįsižiebiantys konfliktai ir persislenkančios geopolitinės plokštės. Mus supančio pasaulio nesaugumas aktualus ne tik kitoms pasaulio dalims, bet ir mūsų žemynui. Dabar kaip niekad akivaizdu ir svarbu, kad Europos Sąjunga būtų vieninga ir stipri ir naudotųsi visais savo diplomatiniais, ekonominiais ir politiniais ištekliais. Visa tai atsispindi šios **geopolitinės Komisijos** darbo programoje. Visuose suplanuotuose veiksmuose ir iniciatyvose bus svarbi išorės veiksmų dimensija.

Norint, kad Europa pateisintų didelius piliečių lūkesčius ir pasiektų užsibrėžtus tikslus, mums reikės atitinkamų išteklių. Sąjungai reikia naujo **ilgalaikio biudžeto** – lankstaus ir pritaikyto prie mūsų prioritetų ir uždavinių. Komisijos jau pateikti pasiūlymai yra puikus pagrindas tai pasiekti, o prireikus jie bus koreguojami, kad padėtų įgyvendinti mūsų užmojus. Komisija yra pasirengusi talkinti Europos Parlamentui ir Tarybai, kad 2021 m. sausio 1 d. turėtume subalansuotą ir plataus užmojo ilgalaikį biudžetą. Tai leis nuo pat pirmos dienos pradėti įgyvendinti mūsų investicijų ir išlaidų programas.

Ateityje bus ir iki šiol nepatirtų iššūkių. Turėsime susiderėti dėl naujos partnerystės su Jungtine Karalyste – ši šalis liks mūsų partnerė, sąjungininkė ir draugė už Sąjungos ribų. Esame pasirengę dar neregėtos apimties partnerystei, gerokai pranokstančiai prekybinius santykius. Tačiau nereikėtų nuvertinti šios užduoties masto. Kaip ir per derybas dėl Susitarimo dėl išstojimo, Komisija viso derybų proceso metu užtikrins kuo daugiau skaidrumo kitoms ES institucijoms, valstybėms narėms ir visuomenei.

Dabar, rengiantis įgyvendinti mūsų plataus užmojo darbotvarkę, mūsų kelrodis bus Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m. Todėl **centrinė mūsų formuojamos politikos ašis bus Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslai.** Vadovaudamiesi jais visuose sektoriuose – imdamiesi tiek vidaus, tiek išorės veiksmų – parodysime, kad esame pasiryžę siekti darnaus vystymosi ne tik ES, bet ir užsienyje. Todėl perorientuosime Europos semestrą integruodami į jį darnaus vystymosi tikslus ir pateiksime savo požiūrį į bendrą tikslų valdymą ir įgyvendinimą.

Šioje darbo programoje išdėstytų veiksmų įgyvendinimas bus institucijų kolektyvinis darbas. Kaip nustatyta Politinėse gairėse, šios kadencijos Komisija yra tvirtai pasiryžusi užmegzti ypatingus santykius su Europos Parlamentu ir pritaria **Parlamento teisei inicijuoti teisės aktus.**

Galiausiai šioje darbo programoje remiamasi nepakeičiamomis ir vis dažniau naudojamomis **strateginėmis perspektyvomis**. Tai rodo, kad reikia gilesnių įžvalgų į ilgalaikes tendencijas ir esminius poslinkius, formuojančius mūsų gyvenimą ir tai, kaip dirbsime ateityje, keičiančius mūsų ekonomikos struktūrą, aplinką ir visuomenę, darančius poveikį pasaulinėms galios struktūroms ir mūsų strateginei autonomijai.

Geriau suprasdami ir numatydami, kas mūsų laukia ateityje, galime parengti ir įgyvendinti politiką, padedančią Europai išsiveržti į priekį. Pavyzdžiui, turime pasirengti poveikiui, kurį ilgėjanti tikėtina gyvenimo trukmė ir didėjantis pasaulio gyventojų skaičius padarys gamtos išteklių kiekiui arba migracijos srautams, pensijoms ir sveikatos priežiūrai. Kartu turime skirti dėmesio didžiąją ES dalį apėmusiam demografiniam nuosmukiui, įskaitant gyventojų skaičiaus mažėjimą kaimo vietovėse.

Tokių akivaizdžių pavyzdžių, rodančių, kaip svarbu turėti kuo daugiau pačių geriausių žinių apie kylančias grėsmes ir atsiveriančias galimybes, taip pat apie jas sukeliančius veiksnius bei jų nulemtas priklausomybes, yra daug daugiau. Strateginės perspektyvos padės mums **laikytis pragmatiškesnio, ilgalaikiškesnio požiūrio** siekiant užsitikrinti lyderio poziciją pasaulyje ir išliks mūsų politikos kelrodis ateityje.

Toliau aprašomos ir šios darbo programos prieduose išvardytos pagrindinės iniciatyvos atskleidžia, ką norime pasiekti. Jų sąrašas nėra nei galutinis, nei baigtinis ir, kad būtų lengviau skaityti, jos sugrupuotos pagal šešis pagrindinius užmojus. Iniciatyvų eiliškumas nekeičia Pirmininkės U. von der Leyen kiekvienam Kolegijos nariui išsiųstuose įgaliojamuosiuose raštuose patikėtos atsakomybės. Per šiuos metus gali atsirasti daugiau iššūkių ir galimybių – Komisija bus pasirengusi į juos nedelsdama reaguoti.

2. Šešių pagrindinių užmojų įgyvendinimas

2.1. Europos žaliasis kursas

Labiausiai neatidėliotinas Europos iššūkis, pareiga ir galimybė – užtikrinti, kad mūsų planeta ir žmonės išliktų sveiki. Tai pamatinis šio laikmečio uždavinys. Pasaulio temperatūros didėjimas, gamtos išteklių išeikvojimas ir tebesitęsiantis biologinės įvairovės nykimas, taip pat dažnėjantys miškų gaisrai, potvyniai ir kitos gaivalinės nelaimės kelia grėsmę mūsų saugumui ir gerovei.

Mūsų atsakas – Europos žaliasis kursas. Laikydamiesi jo iki 2050 m. neutralizuosime poveikį klimatui ir kartu skirsime dėmesio prisitaikymui prie klimato kaitos. Žaliasis kursas padės apsaugoti ir išsaugoti biologinę įvairovę, gamtos paveldą ir vandenynus, užtikrinančius Sąjungai didžiulę gerovę. Tai bus pasiekta užtikrinant, kad mūsų ekonomika ir pramonė taptų

novatoriškesnės, tausiau naudojančios išteklius, labiau žiedinės ir konkurencingesnės. **Europos žaliasis kursas yra mūsų naujoji augimo strategija**. Jis padės kurti darbo vietas ir didinti Europos konkurencingumą pasaulyje. Todėl bus labai svarbi mūsų naujoji pramonės strategija, sudarysianti sąlygas ekologinei ir skaitmeninei pertvarkai.

Europos žaliasis kursas – tai veiksmų planas, kuriame numatytos politikos kryptys ir priemonės, padėsiančios pasiekti reikiamų esminių pokyčių visuose sektoriuose. Daugelis jų bus įgyvendintos pirmaisiais Komisijos kadencijos metais ir sudaro didelę šios darbo programos dalį.

Pagrindinis vaidmuo tarp jų tenka pirmajam **Europos klimato teisės aktui**, kuriuo bus įtvirtintas privalomas tikslas iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui. Remdamasi išsamiu poveikio vertinimu ir mūsų atlikta nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų analize, Komisija pasiūlys naują **ES išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo iki 2030 m. užmojų**. Be to, sau išsikėlusi plataus užmojo tikslus Europos Sąjunga ir toliau vadovaus tarptautinėms deryboms, siekdama, kad prieš 2020 m. Glazge įvyksiančią Jungtinių Tautų klimato kaitos konferenciją didieji teršėjai padidintų savuosius.

Pagal Europos žaliąjį kursą siūloma imtis veiksmų įvairiose mūsų ekonomikos srityse. Tuo tikslu Komisija pateiks **Pažangiojo sektorių integravimo** strategiją ir **Renovacijos bangos** iniciatyvą. Siekdama stiprinti tvarią mėlynąją ekonomiką Komisija taip pat pasiūlys naujų būdų, kaip išnaudoti Europos **jūros atsinaujinančiųjų išteklių energijos** potencialą. Taip piliečiai galės gauti švarios energijos už prieinamą kainą ir kartu bus didinamas energijos tiekimo saugumas. Siekdama, kad mūsų transporto sektorius taptų modernesnis ir žalesnis, Komisija taip pat pasiūlys plačią **Darnaus ir išmanaus judumo strategiją**.

Pertvarka privers mus keisti daiktų naudojimo, gamybos ir vartojimo įpročius. **Naujas Žiedinės ekonomikos veiksmų planas** padės pertvarkyti mūsų gamybos ir vartojimo sistemą, kad sumažėtų jos ne tik aplinkosauginis, bet ir anglies pėdsakas.

Kitas Europos žaliojo kurso aspektas susijęs su nerimą keliančiu biologinės įvairovės ir sveikų ekosistemų nykimu, dėl kurio kyla grėsmė mūsų gamtos atsparumui, gerovei ir ekonomikai. Siekdama spręsti šią problemą, Komisija pateiks naują **2030 m. ES biologinės įvairovės strategiją**, taip siekdama užtikrinti, jog galėtume išsaugoti ir apsaugoti mums visiems brangią natūralią gamtinę aplinką. Visą maisto grandinę apimanti Strategija **„nuo ūkio iki stalo“** padės mūsų ūkininkams tvariau tiekti europiečiams aukštos kokybės, maistingus, įperkamus ir saugius maisto produktus.

Dideli Europos užmojai ir radikali būsima pertvarka turi būti tinkamai finansuojami. Nuo kito laikotarpio ilgalaikio ES biudžeto priklausys, ar bus investuojama ten, kur to labiausiai reikia, ir ar bus pritraukta Europai reikiamų privačiųjų ir viešųjų investicijų. Šių metų pradžioje Komisija pasiūlė **Europos žaliojo kurso investicijų planą**, kurio tikslas – per ateinantį dešimtmetį pritraukti bent 1 trln. EUR tvarių investicijų. Tai padaryti padės „InvestEU“ garantija, sumažinsianti privačių lėšų riziką. Siekiant užtikrinti, kad į visą mūsų finansų sistemą būtų integruotos tvarios investicijos, **Atnaujinta tvaraus finansavimo strategija** bus siekiama privačiojo kapitalo srautus nukreipti į žaliąsias investicijas. Ne mažiau svarbu bus privačiojo sektoriaus įmonėse įtvirtinti tvaraus įmonių valdymo kultūrą.

Sėkmingai savo poveikį klimatui neutralizavusiu žemynu tapsime tik jei ši pertvarka bus sąžininga ir teisinga visiems. Niekas negali būti paliktas nuošalyje. Tam tikrose Europos ir jos ekonomikos dalyse reikės didesnių pokyčių nei daugelyje kitų. Europos Sąjunga turi remti valstybes nares tikslinėmis investicijomis, kurių joms reikia pertvarkai įgyvendinti. Labiausiai paveiktiems regionams ir sektoriams bus padedama naudojantis 2020 m. pradžioje pasiūlytu

Teisingos pertvarkos mechanizmu ir su juo susijusiu **Teisingos pertvarkos fondu**. Tai jiems padės modernizuoti ir įvairinti savo ekonomiką, todėl socialinė bei ekonominė pertvarkos našta bus lengvesnė.

Mūsų klimato ir aplinkos išsaugojimas yra kolektyvinė atsakomybė. Imtis veiksmų yra visų mūsų pareiga, ir europiečiai parodė esantys tvirtai pasiryžę pokyčiams. Visas šias pastangas padės sutelkti **Europos klimato paktas**, prie kurio jungsis regionai, vietos bendruomenės, pilietinė visuomenė, mokyklos, pramonės įmonės ir pavieniai asmenys.

2.2. Prie skaitmeninio amžiaus prisitaikiusi Europa

Skaitmeninė transformacija jau dabar daro didelį poveikį visiems mūsų kasdienio ir profesinio gyvenimo aspektams. Ji atveria naujų galimybių užmegzti ryšius, bendrauti, spręsti visuomenės klausimus, užsiimti verslu. Europos Sąjunga turi visas priemones kuo geriau pasinaudoti šia transformacija ir tapti skaitmenine lydere visose srityse. Pirmiausia turi būti diegiamos didžiausią potencialą turinčios ateities technologijos, kartu užtikrinant, kad europietiškas būdas tai padaryti būtų grindžiamas žmogiškumu, etika ir vertybėmis.

Naujoji **Europos duomenų strategija** leis mums kuo geriau išnaudoti didžiulę ne asmens duomenų, kurie skaitmeninėje ekonomikoje yra vis didėjantis, pakartotinai panaudojamas turtas, vertę. Komisija taip pat pateiks **Baltąją knygą „Dirbtinis intelektas“**, kad paskatintų toliau jį kurti ir juo naudotis, nepažeidžiant europinių vertybių ir pagrindinių teisių. Išnaudodami visas dirbtinio intelekto galimybes galėsime lengviau išspręsti senas problemas naujais būdais ir sutrumpinti laiką, kurio reikia įvairioms užduotims atlikti. Tačiau turime sukurti pasitikėjimo juo ekosistemą, kad užtikrintume, jog jis būtų plėtojamas neperžengiant aiškiai apibrėžtų etinių ribų.

Naujas **Skaitmeninių paslaugų aktas** sustiprins bendrąją skaitmeninių paslaugų rinką ir padės mažesnėms įmonėms užtikrinti joms reikalingą teisinį aiškumą ir vienodas sąlygas. Nemažai pastangų įdėsime siekdami apsaugoti piliečius ir jų teises, visų pirma saviraiškos laisvę.

Skaitmeninimas ir kibernetinis saugumas yra dvi to paties medalio pusės. Siekdama toliau stiprinti bendrą kibernetinį saugumą Sąjungoje, Komisija **peržiūrės Tinklų ir informacinių sistemų saugumo direktyvą**. Taip pat pateiksime iniciatyvų, kuriomis siekiama padidinti skaitmeninių finansų atsparumą kibernetiniams išpuoliams, tarp jų – **pasiūlymą dėl kriptoturto**.

Siekiant stiprinti Europos lyderystę ir strateginį savarankiškumą skaitmeninėje srityje, reikės stiprinti mūsų pramonės ir inovacijų pajėgumus. Tam paremti Komisija pasiūlys **naują** visapusę **Europos pramonės strategiją**, padėsiančią įgyvendinti ekologinę ir skaitmeninę pertvarką ir palaikyti sąžiningą konkurenciją. Ją papildys specialiai **MVĮ** skirta **strategija**, kuri padės mažosioms ir vidutinėms įmonėms vykdyti veiklą, didinti jos mastą ir plėstis. Ypatingas dėmesys bus skiriamas žiniasklaidos ir audiovizualiniam sektoriams.

Siekiant, kad Europa būtų pasirengusi skaitmeniniam amžiui, labai svarbu, kad rinkos geriau tarnautų vartotojams, įmonėms ir visuomenei. Savo unikalios bendrosios rinkos teikiamais privalumais galėsime pasinaudoti tik jei praktikoje bus laikomasi taisyklių. Todėl Komisija pateiks **Bendrosios rinkos kliūčių ataskaitą** ir pasiūlys **Bendrosios rinkos veikimo užtikrinimo veiksmų planą**, kad būtų užtikrintas geresnis įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas. Turime užtikrinti, kad sąžininga konkurencija ir vienodos sąlygos būtų ir pasaulinėje rinkoje. **Baltojoje knygoje „Užsienio subsidijų priemonė“** bus apsvarstyta, kokiomis naujomis priemonėmis būtų galima atremti užsienio subsidijų iškreipiamąjį poveikį

bendrojoje rinkoje. Tai padės paruošti dirvą teisėkūros procedūra priimamo akto pasiūlymui 2021 m.

Ėmus teikti paslaugas interneto platformose darbuotojams atsivėrė naujų galimybių, pavyzdžiui, dirbti lanksčiu grafiku. Tačiau vis daugėja su tokiose platformose atliekamu darbu susijusių neaiškumų. Tai pasakytina apie, pavyzdžiui, užimtumo statusą, darbo sąlygas, socialinę apsaugą, atstovavimo ir kolektyvinių derybų galimybes. Todėl kitais metais pasiūlysime būdų, kaip **pagerinti platformų darbuotojų darbo sąlygas**.

Siekiant panaikinti didėjančias įgūdžių spragas ir prisitaikyti prie kintančių darbo modelių, taip pat siekiant, kad Europa vėl taptų pagrindinių technologijų savininke ir jas įvaldytų, labai svarbios investicijos į skaitmeninius įgūdžius. Tai ir skaitmeninio raštingumo gerinimas bus **Atnaujinto skaitmeninio švietimo veiksmų plano** varomoji jėga. Komunikate dėl **mokslinių tyrimų ir inovacijų ir Europos mokslinių tyrimų erdvės ateities** bus nagrinėjama, kaip galėtume geriau sutelkti išteklius ir sustiprinti mokslinių tyrimų, inovacijų ir žinių pajėgumus.

2.3. Žmonėms tarnaujanti ekonomika

Europos ekonomika auga jau septintus metus iš eilės – ši tendencija turėtų tęstis ir šiais, ir kitais metais. Užimtumas yra rekordiškai aukštas, o nedarbo lygis – žemiausias nuo amžiaus pradžios. Vis dėlto, kai kuriose valstybėse narėse nedarbo ir skurdo lygis tebėra pernelyg aukštas. Nelygybė išlieka, o regioniniai skirtumai šalyse padidėjo. Be to, horizonte besitvenkiant debesims, visų pirma dėl pasaulio ekonomikos sulėtėjimo, ateityje mūsų laukia dideli iššūkiai.

Europa yra sukūrusi unikalią socialinę rinkos ekonomiką, leidžiančią mums suderinti socialinį teisingumą, tvarumą ir ekonomikos augimą. Tai padeda mums nuolat išlikti konkurencingiems. Pradedant įgyvendinti dvejopą pertvarką mums bus kaip niekad svarbu suvienyti socialinį ir rinkos aspektus. Komunikate **„Stipri socialinė Europa teisingai pertvarkai užtikrinti“** Komisija pradėjo dialogo ir konsultacijų procesą, siekdama paruošti dirvą veiksmų planui, kuriuo ketinama įgyvendinti **Europos socialinių teisių ramstį**.

Kartu Komisija, pasikonsultavusi su socialiniais partneriais ir visais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais, pasiūlys teisinę priemonę dėl **teisingo minimalaus darbo užmokesčio ES darbuotojams**. Joje bus gerbiamos nacionalinės tradicijos ir atsižvelgiama į kolektyvines derybas. Pasiūlymu dėl **Europos nedarbo perdraudimo sistemos** bus siekiama padėti dirbantiesiems ir apsaugoti dėl išorinių sukrėtimų darbo netekusius asmenis, visų pirma remiant jų persikvalifikavimą.

Nauja **Europos vaikų garantija**, kurią numatoma pristatyti ateinančiais metais, bus svarbi kovojant su skurdu ir užtikrinant, kad vaikai galėtų naudotis pagrindinėmis paslaugomis. Siekdama padėti jaunimui įgyti reikiamų švietimo, mokymosi ir darbo galimybių, Komisija **sustiprins Jaunimo garantijų iniciatyvą.**

Nuo pastarosios finansų krizės padarėme apčiuopiamą pažangą stiprindami bendros valiutos erdvę ir Europos ekonominę ir pinigų sąjungą. Vis dėlto tam tikri svarbūs darbai dar turės būti padaryti. Komisija **peržiūrės ekonomikos valdymo sistemą** ir pateiks fiskalinių taisyklių veikimo pastaraisiais metais apžvalgą. Atliekant peržiūrą bus pradėtos plataus masto konsultacijos su valstybėmis narėmis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais siekiant išnagrinėti būdus, kaip pagerinti ES ekonomikos valdymo sistemą.

Komisija toliau stebės Bulgarijos ir Kroatijos politinių įsipareigojimų, prisiimtų siekiant prisijungti prie valiutų kurso mechanizmo, įgyvendinimą – tai yra itin svarbus žingsnis joms siekiant įsivesti eurą.

Kapitalo rinkų sąjungos įgyvendinimo veiksmų planu, be kita ko, ES vidaus investicijų apsaugos iniciatyva, bus siekiama geriau integruoti nacionalines kapitalo rinkas ir visos ES įmonėms bei piliečiams užtikrinti vienodas galimybes pasinaudoti investicijų ir finansavimo galimybėmis. Šis darbas, kartu su bankų sąjungos sukūrimu, bus dar svarbesnis išstojus Jungtinei Karalystei. Kartu tai yra labai svarbus būdas sustiprinti tarptautinį euro vaidmenį.

Siekiant užtikrinti Europos finansų sistemos vientisumą ir sumažinti nestabilumo riziką, naujojo **Kovos su pinigų plovimu veiksmų plano** tikslai bus patobulinti priežiūros sistemą ir pagerinti taisyklių vykdymo užtikrinimą.

Technologiniai pokyčiai ir globalizacija sudarė sąlygas atsirasti naujiems verslo modeliams. Tai ne tik suteikia galimybių, bet ir reiškia, kad tarptautinė pelno mokesčio sistema turi neatsilikti. Komisija pateiks Komunikatą **„Verslo apmokestinimas XX a.“**, daugiausia dėmesio skirdama bendrajai rinkai svarbiems apmokestinimo aspektams. Jį papildys **Kovos su mokesčių slėpimu** ir apmokestinimo supaprastinimo ir palengvinimo **veiksmų planas**.

Komisija priims **Muitų sąjungos veiksmų planą**, grindžiamą trimis ramsčiais: sienų apsaugos užtikrinimu, skatinimu laikytis taisyklių ir muitų sąjungos valdymo gerinimu. Komisija taip pat priims **teisėkūros procedūra priimamo akto dėl muitinės vieno langelio sistemos pasiūlymą**, skirtą sienų apsaugai stiprinti ir įmonių administracinėms procedūroms paprastinti.

2.4. Pasaulyje stipresnė Europa

Nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos taisyklėmis grindžiama daugiašalė sistema atliko esminį vaidmenį palaikant taiką ir stabilumą. Nepaisant to, kad pastaraisiais metais šiai sistemai metami iššūkiai kaip niekad iki šiol, Europa visada bus pasiryžusi **palaikyti taisyklėmis grindžiamą pasaulio tvarką, ją atnaujinti ir modernizuoti**, kad ji būtų tinkama šiandienos pasauliui. Sykiu Europa turi mąstyti ir veikti geopolitiškiau, vieningiau ir veiksmingiau. Ji turi investuoti į aljansus ir koalicijas, kad būtų puoselėjamos mūsų vertybės, propaguojami ir ginami Europos interesai vykdant atvirą ir sąžiningą prekybą, taip pat tvirčiau susieti mūsų vidaus ir išorės politiką.

Ir toliau visuose žemynuose bus labai svarbi **Europos diplomatija** – ji padeda mums bendradarbiauti su partneriais tiek dvišaliu, tiek daugiašaliu pagrindu. Šioje srityje Komisija darys viską, kas jai priklauso, pavyzdžiui, derėsis dėl susitarimų pagal savo kompetencijos sritis ir įgaliojimus.

Pasaulyje stipresnė Europa reiškia darbą ranka rankon su mūsų kaimynais ir partneriais. Vadovaudamasi šia dvasia Komisija ir Vyriausiasis įgaliotinis parengs naują visapusišką **Afrikos strategiją**, kad abiejuose žemynuose būtų plėtojami ekonominiai ryšiai, kuriamos darbo vietoms ir būtų stiprinama mūsų partnerystė visose srityse. Tuo pat metu Komisija sieks užbaigti derybas dėl naujo ES ir **Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių** partnerystės susitarimo, kuriuo bus pakeistas 2020 m. vasario mėn. pabaigoje baigsiantis galioti Kotonu susitarimas.

Kalbant apie artimesnius kaimynus, Europos Sąjunga yra pasiryžusi stiprinti **partnerystę su Vakarų Balkanais** – regionu, su kuriuo mus labai daug kas sieja. Įtikinama šio regiono stojimo perspektyva yra labai strategiškai svarbi tiek Sąjungai, tiek ir pačiam regionui. Tai

bus dar kartą patvirtinta medžiagoje, kurią Komisija parengs 2020 m. gegužės mėn. Zagrebe įvyksiančiam ES ir Vakarų Balkanų aukščiausiojo lygio susitikimui. Komisija toliau dės pastangas, kad būtų pradėtos stojimo derybos su Šiaurės Makedonija ir Albanija. Kartu, siekdama išlaikyti pagreitį, ji pasiūlys būdų, kaip **stiprinti stojimo procesą**, įskaitant plėtros metodikos ir tvirtesnės investicijų sistemos pasiūlymus.

Europa užmezgė tvirtą partnerystę su savo rytinėmis kaimynėmis ir taip kuria bendrą demokratijos, gerovės, stabilumo ir glaudesnio bendradarbiavimo erdvę. Siekdami išlaikyti ir toliau stiprinti šių svarbių santykių dinamiškumą, pasiūlysime **naują Rytų partnerystės po 2020 m.** dokumentą, kuriame bus nustatyti nauji ilgalaikiai politikos tikslai.

Europos Sąjunga yra įsitikinusi, kad prekyba gali būti laisva, sąžininga ir atvira tik jei Pasaulio prekybos organizacija (PPO) yra stipri ir veiksminga. Komisija ketina vadovauti tarptautinėms pastangoms ir bendradarbiauti su partneriais, kad PPO būtų pertvarkyta. Primygtiniau raginsime nustatyti sąžiningas ir veiksmingas taisykles, kurių laikymąsi būtų galima užtikrinti ir kuriomis visiems prekybos partneriams būtų sudarytos vienodos sąlygos. Todėl po 2020 m. birželio mėn. įvyksiančios kitos PPO ministrų konferencijos Komisija ketina pradėti **plataus masto iniciatyvą dėl PPO reformos** ir siekti visapusio susitarimo.

Palaikyti taisyklėmis grindžiamą pasaulio tvarką padės ir Komunikatas dėl **Europos ekonominio ir finansinio suverenumo stiprinimo**. Šio suverenumo pamatas bus stipresnis tarptautinis euro vaidmuo. Be to, taip bus pasirengta kitais metais taikyti griežtesnį sankcijų mechanizmą siekiant užtikrinti, kad Europa būtų atsparesnė trečiųjų šalių taikomoms ekstrateritorinėms sankcijoms ir kad ES nustatytos sankcijos būtų tinkamai vykdomos.

Komisija glaudžiai bendradarbiaus su Taryba dėl Veiksmų plano **žmogaus teisių ir demokratijos srityje** daugiausia dėmesio bus skiriama tam, kad ES atliktų vadovaujamą vaidmenį nustatant žmogaus teisių standartus ir laikantis tarptautinės humanitarinės teisės. Komisija taip pat pateiks **Lyčių lygybės ir didesnio moterų vaidmens išorės santykiuose užtikrinimo** veiksmų planą.

2.5. Europinės gyvensenos propagavimas

Europinė gyvensena grindžiama mūsų solidarumo, lygybės ir teisingumo vertybėmis. Tai reiškia, kad žmonės gali jaustis saugūs ir gyventi ramiai, kad remiami pažeidžiamiausi mūsų visuomenės nariai ir skatinama įtrauktis. Tai reiškia, kad drauge randame bendrų problemų sprendimus, žmonės gali įgyti jiems reikiamų įgūdžių ir investuojama į jų sveikatą ir gerovę. Tai reiškia, kad Europoje kuriame stipresnes, darnesnes ir atsparesnes visuomenes.

Europos Sąjungai tenka svarbus vaidmuo – padėti europiečiams rūpintis savo sveikata. Norime, kad Europa būtų kovos su vėžiu priešakyje. Siekdama padėti valstybėms narėms gerinti vėžio prevenciją ir priežiūrą, Komisija pateiks **Europos kovos su vėžiu planą.** Be to, siekdama ir toliau užtikrinti vaistų kokybę bei saugą ir sustiprinti sektoriaus konkurencingumą pasaulyje, Komisija paskelbs **Europos vaistų strategiją.** Europa taip pat turėtų užtikrinti, kad visi pacientai galėtų naudotis inovatyviomis technologijomis, ir atsispirti didėjančių vaistų kainų spaudimui.

Neatsiejama europinės gyvensenos dalis yra ir įgūdžių, švietimo ir įtraukties puoselėjimas. Tai suteikia žmonėms įrankių ir žinių, reikiamų, kad būtų užtikrinta jų gerovė ir jie būtų visaverčiai dvejopos pertvarkos dalyviai. Komisija yra visiškai pasiryžusi iki **2025 m. sukurti Europos švietimo erdvę**. Ji apims mokymąsi visą gyvenimą: nuo ankstyvojo ugdymo iki suaugusiųjų švietimo. Pateiksime naują **Europos įgūdžių darbotvarkę**, kuri padės nustatyti ir pašalinti įgūdžių trūkumą ir keisti kvalifikaciją. Taip pat pateiksime naują **Integracijos ir**

įtraukties veiksmų planą, skirtą užtikrinti, kad mūsų visuomenėje būtų apsaugomi pažeidžiamiausi jos nariai.

Jaustis saugiai ir gyventi ramiems yra vienas iš elementariausių ir svarbiausių europiečių prioritetų. Joks mūsų gyvensenos aspektas negali būti svarbesnis už mūsų vaikų apsaugą. To siekdama Komisija parengs ES veiksmingesnės **kovos su vaikų seksualiniu išnaudojimu** strategiją.

Pastaraisiais metais atsirado naujų, vis sudėtingesnių tarpvalstybinių ir tarpsektorinių grėsmių saugumui, ir tai rodo, kad reikia visais lygmenimis glaudžiau bendradarbiauti saugumo srityje. Komisija taip pat pateiks naują **ES saugumo sąjungos strategiją,** kurioje bus nustatytos sritys, kuriose Sąjungos lygmens parama gali vertingai padėti valstybėms narėms užtikrinti saugumą – nuo kovos su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu iki hibridinių grėsmių prevencijos ir nustatymo, kibernetinio saugumo didinimo bei mūsų ypatingos svarbos infrastruktūros atsparumo didinimo. Komisija taip pat sustiprins Europolo įgaliojimus, kad policija galėtų glaudžiau bendradarbiauti operatyviniais klausimais.

Nuo 2015 m., kai buvo priimta Europos migracijos darbotvarkė, ES pavyko labai daug nuveikti migracijos ir sienų srityje. Siekdama suteikti reikiamą postūmį ir paskatinti naują pradžią, Komisija pasiūlys **Naują migracijos ir prieglobsčio paktą**. Pripažįstant, kad migracijos vidaus ir išorės aspektai yra neatsiejamai susiję, bus taikomas visa apimantis metodas. Esmine šio visapusiško metodo dalimi išliks bendros Europos prieglobsčio politikos reforma. Komisija sukurs atsparesnę, humaniškesnę ir veiksmingesnę migracijos ir prieglobsčio sistemą, kuri taip pat didins pasitikėjimą Šengeno laisvo judėjimo erdve.

2.6. Naujas postūmis Europos demokratijai

Tvirtos ir gyvybingos demokratijos Europoje puoselėjimas yra teisėtumo ir pasitikėjimo klausimas. Demokratija, greta pagrindinių teisių ir teisinės valstybės, yra viena iš pagrindinių mūsų Sąjungos vertybių. Tačiau Europos demokratiją drebina įvairūs iššūkiai tiek iš išorės, tiek iš vidaus.

Kad geriau juos atremtume, Komisija pateiks **Europos demokratijos veiksmų planą,** padėsiantį mūsų demokratijai tapti atsparesnei ir šalinti išorės kišimosi į Europos Parlamento rinkimus grėsmes. Jo tikslas – kovoti su dezinformacija, prisitaikyti prie kintančių grėsmių ir manipuliacijų, taip pat remti laisvą ir nepriklausomą žiniasklaidą.

Siekdami dar tvirtesnės demokratijos, ES piliečiai, institucijos, nacionaliniai, regionų ir vietos politikai suvienys jėgas **Konferencijos dėl Europos ateities** diskusijose. Savo idėjas dėl šios konferencijos Komisija pateikė sausio mėn., kad su Europos Parlamentu ir Taryba būtų galima greitai susitarti dėl jos masto, formos ir tikslų.

Mūsų demokratija stipri ir tuo, kad esame pasiryžę saugoti teises ir teisinę valstybę. Šis darbas niekada nesibaigia. Įgyvendindama naująjį teisinės valstybės mechanizmą Komisija paskelbs pirmąją **metinę ataskaitą dėl teisinės valstybės**, kurioje bus apžvelgta padėtis visose valstybėse narėse. Tai padės stiprinti teisinės valstybės kultūrą Europos Sąjungoje. Ji taip pat pateiks naują **Pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo strategiją,** kurioje daugiausia dėmesio bus skiriama informuotumo didinimui nacionaliniu lygmeniu.

Kita pagrindinė Europos Sąjungos vertybė ir ekonomikos augimo bei socialinės gerovės varomoji jėga – lygybė. Siekdama, kad būtų sprendžiamos didžiausios šiandien moterų patiriamos problemos, pavyzdžiui, **smurto dėl lyties**, ekonominės priklausomybės ir nelygių

įsidarbinimo galimybių, Komisija pateiks **Lyčių lygybės strategiją**. Bus pateikta pasiūlymų ir dėl darbo užmokesčio skaidrumo.

Komisija taip pat imsis veiksmų **romų lygybei ir geresnei įtraukčiai** skatinti. Speciali strategija padės užtikrinti **LGBTI asmenų lygybę visoje ES**. Pažeidžiamiausių asmenų apsaugai visuomet turi būti skiriamas ypatingas dėmesys. Komisija pasiūlys **ES strategiją dėl aukų teisių**.

Kaip vieną iš priemonių, kurių imamasi norint geriau suprasti demografinius pokyčius ir į juos reaguoti, Komisija pateiks **Demografinių pokyčių poveikio ataskaitą**. Joje bus nagrinėjama, kaip naujos demografinės realijos veikia įvairias sritis – socialinę ir regioninę politiką, sveikatos priežiūrą, finansus, skaitmeninį junglumą, įgūdžius ir integraciją. Komisija taip pat pasiūlys **ilgalaikę** kaimo vietovių **viziją** ir **Žaliąją knygą dėl senėjimo**.

Įgyvendinant naująją Komisijos **vartotojų darbotvarkę** vartotojų apsauga bus labiau priartinta prie šiandienos realijų, tokių kaip tarpvalstybiniai ir internetiniai sandoriai. Ji padės vartotojams priimti informacija pagrįstus sprendimus ir aktyviai dalyvauti ekologinėje ir skaitmeninėje pertvarkoje.

3. Ankstesnės kadencijos Komisijos pasiūlytų iniciatyvų, dėl kurių Europos Parlamentas ir Taryba dar nepasiekė sutarimo, peržiūra

Norėdama užtikrinti, kad mūsų pastangos būtų sutelktos į pagrindinių šios kadencijos Komisijos prioritetų įgyvendinimą, Komisija atidžiai išnagrinėjo visus Europos Parlamento ir Tarybos dar nepriimtus pasiūlymus, kad įvertintų, kuriuos iš jų reikėtų palikti, iš dalies pakeisti ar atšaukti[1]. Vertindama Komisija tikrino, ar nagrinėjami pasiūlymai atitinka mūsų pagrindinius užmojus, ar jie vis dar tinkami dabartiniams uždaviniams spręsti ir ar juos galima sėkmingai įgyvendinti, taip pat tikrino, ar galima pagrįstai tikėtis, kad jie būtų priimti artimiausioje ateityje. Taip pat atidžiai išnagrinėjome Europos Parlamento ir Tarybos pareikštas nuomones.

Atlikusi išsamią teisėkūros procedūra priimamų aktų pasiūlymų, dėl kurių Europos Parlamentas ir Taryba dar nesusitarė, analizę, Komisija padarė išvadą, kad 32 iš jų reikėtų atšaukti.

Komisija tebėra visiškai pasiryžusi siekti pagrindinių daugelio pasiūlymų, kurių nagrinėjimo siūloma nebetęsti, tikslų. Tačiau, atsižvelgiant į su šiais dokumentais susijusią pažangą, reikia šiek tiek atsitraukti ir apmąstyti, kaip tuos tikslus pasiekti efektyviausiai.

Visi pasiūlymai, kuriuos Komisija ketina atšaukti, išvardyti IV priede, nurodant atšaukimo priežastis.

Prieš atšaukdama pasiūlymus, Komisija dėl šio siūlomo sąrašo konsultuosis su Europos Parlamentu ir Taryba. Iš likusių dar nepriimtų iniciatyvų Komisija atrinko tas teisėkūros iniciatyvas, kurioms 2020 m. teisėkūros procese turėtų būti teikiama pirmenybė; jos išvardytos III priede.

[1] Pagal Europos Parlamento ir Europos Komisijos pagrindų susitarimo (OL L 304, 2010 11 20) 39 punktą, kuriame teigiama: „Kiekvienos naujosios Komisijos kadencijos pradžioje Komisija peržiūri visus nebaigtus svarstyti pasiūlymus, kad juos politiškai patvirtintų ar atšauktų, atsižvelgdama į Parlamento išreikštą nuomonę“. Nuostatos dėl dar nepriimtų pasiūlymų atšaukimo taip pat įtrauktos į 2016 m. Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros, OL L 123, 2016 5 12.

4. Geresnis reglamentavimas, politikos formavimas, ES teisės įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas

Komisija, bendradarbiaudama su kitomis ES institucijomis, valstybėmis narėmis, regionais ir pilietinės visuomenės veikėjais, pateikė plataus užmojo darbotvarkę – investuoti į mūsų žmones, planetą ir ekonomiką. **Geresnis reglamentavimas ir toliau bus politikos formavimo kertinis akmuo**. Komisija yra pasiryžusi rengti ir įgyvendinti politiką, kuri duotų apčiuopiamų praktinių rezultatų ir palengvintų žmonių gyvenimą bei įmonių veiklą. Kaip įsipareigota Europos žaliojo kurso dokumente, visos iniciatyvos turės atitikti **žaliąją priesaiką nepakenkti.**

Siekdama nuolat tobulinti politikos formavimą, Komisija parengs pirmąją **perspektyvų ataskaitą.** Joje bus įvardytos pagrindinės tendencijos ir galimas jų poveikis politikai. Ataskaita paskatins viešas diskusijas ilgalaikiais strateginiais klausimais ir joje bus pateikiama rekomendacijų, kaip pasiekti Europos užsibrėžtus tikslus. Komisija taip pat pateiks **Komunikatą dėl geresnio reglamentavimo.** Komisija sieks stiprinti atliekant vertinimus gautus įrodymus, integruoti perspektyvas į savo reglamentavimo priemones, taikyti aktyvaus subsidiarumo koncepciją ir konsultacijas su piliečiais padaryti veiksmingesnes.

Komisija taip pat parengs naują principu **„kiek plius, tiek minus“** grindžiamą priemonę, skirtą užtikrinti, kad žmonėms ir įmonėms, visų pirma MVĮ, nustatyta nauja administracinė našta būtų kompensuota panaikinant lygiavertes administracines išlaidas, patiriamas dėl tos pačios srities ES lygmens politikos. Tai nesumažins mūsų socialinių ir ekologinių standartų ir nebus taikoma vien mechaniškai. Taip bus siekiama užtikrinti, kad ES teisės aktai būtų naudingi galutiniams naudotojams, neužkraunant nereikalingos naštos piliečiams ir įmonėms, visų pirma MVĮ. Todėl turime ES teisės aktus rengti iš naudotojų perspektyvos ir nuosekliai taikyti skaitmeninio varianto rinkimosi principą.

Paprastinant reglamentavimą ir mažinant naštą bus glaudžiai bendradarbiaujama su teisėkūros institucijomis, valstybėmis narėmis, regionais ir vietos valdžios institucijomis. Siekdama įgyvendinti savo įsipareigojimą užtikrinti kuo didesnę naudą įmonėms ir žmonėms ir kartu išvengti nereikalingos naštos, Komisija sukurs **Ateičiai tinkamo reglamentavimo platformą**. Šioje platformoje savo ekspertinėmis žiniomis galės dalytis nacionalinės administracijos, regionai, socialiniai partneriai, mažos ir didelės įmonės, taip pat vartotojai, sveikatos ir aplinkos apsaugos bei kitų sričių NVO. Platformoje bus svarstomos paprastinimo, naštos mažinimo ir skaitmeninimo galimybės, taip pat tikrinama, ar teisės aktai yra tinkami ateičiai.

Bet koks teisės aktas gali atitikti savo paskirtį tik jei jis visur įgyvendinamas vienodai. Atsižvelgdama į tai, Komisija toliau **atidžiai stebės, kaip į nacionalinę teisę perkeliami ir taikomi galiojantys teisės aktai**. Ji sieks per dialogą su valstybėmis narėmis geriau suprasti problemas, rasti jų sprendimų ir galiausiai šiame procese sutaupyti laiko ir mokesčių mokėtojų pinigų. Tais atvejais, kai dialogas neduos rezultatų, **Komisija prireikus nedvejodama imsis griežtų ir veiksmingų vykdymo užtikrinimo veiksmų.**

5. Išvada

Šia darbo programa ir darbu pirmaisiais šios kadencijos metais bus nustatoma ateinančių penkerių metų vizija, kryptis ir tempas. Pirmosios 100 dienų bus labai svarbios – tai tarsi ketinimų deklaracija europiečiams, kad jų Sąjunga reaguos į užmojus ir raginimus, išreikštus per praėjusių metų rinkimus.

Kiekviena šioje darbo programoje pateikta iniciatyva iš esmės siekiama tarnauti Europos žmonėms: jų gyvenimą padaryti lengvesnį ir sveikesnį, sukurti teisingesnę ir sąžiningesnę visuomenę, atverti įvairesnių ir prieinamesnių galimybių, modernizuoti ekonomiką ir ją orientuoti į didesnius tikslus. Tačiau jos taip pasitarnaus mūsų Sąjungai tik tuo atveju, jei Europos valstybės narės ir jos institucijos dirbs išvien, kad pasiūlymai virstų teisės aktais ir būtų pasiekta praktinių rezultatų. Kad to pasiektų, Komisija yra pasiryžusi ir įsipareigojusi bendradarbiauti su Europos Parlamentu ir Taryba.

Įgyvendindama šią darbo programą, Komisija taip pat skirs daug dėmesio aiškinimui, kas yra daroma, ir tam, kad būtų atsižvelgta į piliečių nuomonę, be kita ko, per Konferenciją dėl Europos ateities. Šis įsipareigojimas ir mūsų darbas perspektyvų srityje bus svarbūs priimant sprendimus dėl būsimų prioritetų, politikos ir darbo programų.

Pasinaudodami visais Europos pranašumais, stiprindami piliečių ir jiems tarnaujančių ryšį ir užtikrindami, kad mūsų institucijos dirbtų išvien, galime visi bendrai išnaudoti per ateinančius penkerius metus ir vėliau mums atsiversiančias galimybes. Kad taptume pasaulio lyderiais, siekime daugiau Europoje.